

Երիտասարդ Պատմագետների Ասոցիացիա ՀԿ **EduArmenia** նախաձեռնություն

Ուսուցիչների պետական պարտադիր վերապատրաստման
դասընթաց **2022**

Հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Ինչպե՞ս ուսուցանել ժամանակաձևերը անգլերենում՝ հայոց լեզվի հետ միջառարկայական կապի կիրառմամբ

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Ամալյա Պողոսյան
Հրազդանի Հ. Օրբելու անվան թիվ 13 ավագ դպրոցի անգլերենի
ուսուցչուհի

Բովանդակություն

Ներածություն.....	2
1. Ժամանակաձևերի ուսուցումը անգլերենում՝ հայոց լեզվի հետ միջառարկայական կապի կիրառմամբ.....	3
2. Անգլերենի ժամանակաձևերի ուսուցման հիմնական դժվարությունները.....	8
3. Եզրակացություն.....	14
Օգտագործված գրականության ցանկ.....	15

Ներածություն

Անգլերենի՝ որպես օտար լեզվի իմացությունը ամբողջ աշխարհում մարդկանց ազատ տեղաշարժի և գաղափարների տարածման կարևոր պայման է, հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում ձեռքբերումների փոխանակման հիմք:

Անգլերենի ուսուցումն իրականացնում է յուրաքանչյուր սովորողի խոսքի զարգացման, կրթության, դաստիարակության ռազմավարություն՝ հաշվի առնելով նրա հետագա ինֆրագարգացման և ինֆրակրթության հեռանկարները:

Հետազոտական աշխատանքի նպատակն է՝ բարձրացնել ուսումնառության որակը, համակարգել այնպիսի հմտություններ, որոնց միջոցով ժամանակաձևերի գործնական կիրառումը կդառնա ուսուցման նպատակ:

Խնդիրներն են՝

- ինչպես կարելի է ժամանակաձևերի ուսուցումը ավելի մատչելի դարձնել սովորողներին՝ օգտագործելով հայոց լեզվի միջտարկայական կապը
- մշակել ուսուցման այնպիսի մեթոդ, որի միջոցով համակարգված կկարողանան սովորեցնել ժամանակաձևերը:

Գլուխ 1. Ժամանակաձևերի ուսուցումը անգլերենի դասերին՝ հայոց լեզվի հետ միջառարկայական կապի կիրառմամբ

Անգլերենի ժամանակաձևերը սովորողի համար դժվար ընկալելի թեմաներից են: Դա պայմանավորված է նրանով, որ սովորողը հաճախ պարզապես չի հասկանում դրանց իմաստը, քանի որ մայրենի լեզվից դրանց դեռ չի անդրադարձել:

Անգլերենի ժամանակները բաժանված են երեք խմբերի :

- Ներկա (present):
- անցյալ (past):
- Ապառնի (future):

Ներկայացված խմբերից յուրաքանչյուրում առանձնացվում են ժամանակների տարբեր կատեգորիաներ՝ պարզ (simple), շարունակական (continuous), կատարյալ (perfect) և կատարյալ շարունակական (perfect continuous), որոնք մեծապես հեշտացնում են գրուցակցի ըմբռնումը հաղորդակցության գործընթացում: Այս ժամանակներից յուրաքանչյուրն ունի իր կիրառումը:

Present simple-ը օգտագործվում է տարբեր գործողությունների հաջորդականությունը կամ ընդհանուր փաստը նշելու համար:

He gets up, washes his face and has breakfast.

Նա արթնանում է, ցնցուղ է ընդունում և նախաճաշում:

My name is Jane, I'm from London.

Իմ անունը Ջեյն է: Ես Լոնդոնից եմ:

Present Simple-ը օգտագործվում է նաև գիտականորեն ապացուցված փաստեր և պարբերաբար կրկնվող իրադարձություններ արտահայտելու համար .:

I always help my mother.

Ես միշտ օգնում եմ մայրիկիս:

Ice melts at 0 degrees.

Սառույցը հալվում է 0 աստիճանում:

Past simple-ն արտահայտում է սովորական փաստ կամ գործողություն անցյալ ժամանակով:

Yesterday I played football.

Երեկ ես ֆուտբոլ խաղացի:

Ինչպես Present Simple-ը, այնպես էլ past simple-ը կարող է արտահայտել պարբերաբար գործողություն, բայց արդեն անցյալում:.

This house was built 20 years ago.

Տունը կառուցվել է 20 տարի առաջ:

The Future Simple-ը կարող է օգտագործվել ապագայում կանոնավոր գործողությունների համար:

I will visit you very often.

Ես ձեզ շատ հաճախ եմ այցելելու:

She will move to her mother next year.

Նա հաջորդ տարի կտեղափոխվի մոր մոտ:

Այսպիսով՝ անգլերենում Simple խմբի ժամանակները ամենատարածվածն են: Դրանք օգտագործվում են տեղեկատվության փոխանակման համար: Ուշադրությունը կենտրոնացած է գործողությունների ո՛չ տևողության, ո՛չ էլ ավարտի վրա:

Շարունակական ժամանակներ

Շարունակական ժամանակներում անհրաժեշտ է հիշել ամբողջ խմբի հիմնական իմաստը՝ գործընթացը:

Present Continuous-ը մի գործընթաց է, որը տեղի է ունենում ներկա ժամանակում: Գործողությունը կարող է սկսվել և ավարտվել որոշակի ժամանակահատվածում, թարգմանվում է հայերեն սահմանական ներկայով:

She is sleeping now.

Նա հիմա քնած է:

It 's raining at the moment.

Այս պահին անձրև է գալիս:

Կարող է արտահայտել նաև դժգոհություն:

You are always playing computer games.

Դուք միշտ համակարգչային խաղեր եք խաղում:

Նույնը վերաբերում է անցյալի շարունակական ժամանակին : Այն արտահայտում է որոշակի գործընթաց անցյալի կոնկրետ պահին, թարգմանվում է հայերեն սահմանական եղանակի անցյալի անկատարով:

She was sleeping at 10 p.m. yesterday.

Երեկ երեկոյան ժամը 10-ին նա քնած էր:

The Future Continuous- ը արտահայտում է գործընթաց ապագայի որոշակի կետում, թարգմանվում է ենթադրական ապառնիի անկատարով կամ սահմանական ապառնիով:

Tomorrow at 10 a.m. I will be helping my best friend.

Վաղը առավոտյան ժամը 10-ին ես օգնելիս կլինեմ իմ լավագույն ընկերոջը:

Այսպիսով` Continuous խմբի անգլերեն ժամանակները օգտագործվում են ժամանակի մի հատված ցուցադրելու համար: Այս ժամանակը գրեթե միշտ օգտագործվում է այնպիսի բառերի հետ, ինչպիսիք են հիմա (now), ինչպես նաև այս պահին (at the moment):

Վաղակատար ժամանակներ

Այս խմբի հիմնական արժեքը արդյունքն է: Այս ժամանակի օգտագործման գործընթացում մեզ հետաքրքրում է ինչ-որ գործողության կամ իրադարձության վերջնական արդյունքը:

Present perfect-ը այն արդյունքն է, որը մենք կարողացել ենք ստանալ մինչ այժմ:

I have already done my homework and I can go for a walk.

Ես արդեն կատարել եմ իմ տնային աշխատանքը և կարող եմ գնալ զբոսնելու:

Այս օրինակից երևում է, որ հիմնական գործողությունը (դասերի պատրաստումը) այլևս չի իրականացվում, այն ամբողջությամբ ավարտված է: Բայց ներկա պահին մենք կարող ենք տեսնել արդյունքը` զբոսնելու հնարավորություն:

Present Perfect- ում բայերը , որպես կանոն, թարգմանվում են անցյալ ժամանակով:

Այնուամենայնիվ, այս պահին գործողությունը ընկալվում է ներկայում, քանի որ արդյունքով կապված է ընթացիկ պահի հետ:

Past perfect ժամանակը օգտագործվում է անցյալի որոշակի պահի արդյունքը ցույց տալու համար, թարգմանվում է հայերեն սահմանական եղանակի անցյալ վաղակատարով:

He had done the task by 11p.m.

Նա առաջադրանքը կատարել էր երեկոյան ժամը 11-ին:

Past Perfect- ը կարող է օգտագործվել նաև անցյալում գործողությունների հաջորդականությունը նշելու և, համապատասխանաբար, ժամանակները համակարգելու համար.

James said that he had noticed his old friend.

Ջեյմսն ասաց, որ նկատել էր հին ընկերոջը:

Այսպիսով՝ Ջեյմսը նախ նկատեց հին ընկերոջը, իսկ հետո պատմեց այդ մասին: Զակառակը լինել չէր կարող:

Future Perfect ժամանակը անհրաժեշտ է ապագա արդյունքը փոխանցելու համար, թարգմանվում է հայերեն .եևթադրական ապառնիով:

I will have cleaned my room by 3p.m.

Մինչև ժամը 3-ը սենյակս մաքրած կլինեմ:

Ժամը 3-ին գործողությունը այլևս չի կատարվի, բայց դրանից արդյունքը կմնա՝ մաքուր սենյակ:

Այսպիսով՝ Future Perfect ժամանակը օգտագործվում է արտահայտելու գործողություն, որը կսկսվի և կավարտվի ապագայում որոշակի կետում որոշակի արդյունքով:

Perfect continuous ժամանակները բավականին հեշտ է բնութագրելու համար: Զիմնական արժեքը մի գործընթաց է, որը շարունակվում է որոշակի ժամանակ: Օրինակ:

He has been sleeping for 2 hours.

Նա արդեն 2 ժամ քնած է:

Այսինքն՝ գործողությունը սկսվել է անցյալում և շարունակվում է ներկա պահին:

Past perfect continuous-ը մի գործընթաց է, որը սկսվել է շատ վաղուց և շարունակվել մինչև անցյալի որոշակի ժամանակահատված:

He had been sleeping for 2 hours when I came back.

Մինչ ես վերադարձա, նա արդեն 2 ժամ քնած էր:

Վերադարձը հենց անցյալի պահն է, որից առաջ տեղի է ունեցել գործընթացը:

Future Perfect Continuous-ը մի գործընթաց է, որը սկսվելու է ապառնի որոշակի ժամանակակետից առաջ, շարունակվելու է և ընդգրկելու այդ ժամանակակետը, թարգմանվում է հայերեն ենթադրական ապառնիի անկատարով:

He will have been sleeping for 2 hours when you come back.

Մինչ դուք վերադառնաք, նա 2 ժամ քնած կլինի:

Անգլերենի ժամանակաձևերում հարցական ձևի կազմությունը դժվարություն է ներկայացնում սովորողների համար, քանի որ պարզ բայական ստորոգյալի դեպքում հարցական ձևը կազմվում է ներմուծվող do, does, did օժանդակ բայերով, որոնք դրվում են ենթակայից առաջ:

Does she translate the article?

Did he translate the article?

Ժխտական ձևի կազմության դեպքում not ժխտական մասնիկը ավելանում է միայն օժանդակ բային: Մինչդեռ հայերենում չ ժխտական մասնիկը ավելանում է և՛ ստորոգյալին, և՛ օժանդակ բային:

It wasn't hot yesterday.

Երեկ ես նրան չհանդիպեցի : Նա չէր մասնակցում այդ փառատոնին:

Այսպիսով՝ ժամանակաձևերի ուսուցումը կարելի է իրականացնել վարժությունների և թեստերի միջոցով, որոնց նպատակն է սովորեցնել.

1. տվյալ ժամանակաձևերի իմաստը
2. տվյալ ժամանակաձևերի կառուցվածքը
3. արտասանական առանձնահատկությունները՝ որպես խոսքային գործունեության անհրաժեշտ օղակ:

Ժամանակաձևերի ամրապնդումը կարելի է իրականացնել նաև ընթերցանության ընթացքում, թարգմանություններ անելիս, երկխոսություններ կազմելիս, հաղորդակցվելիս::

Անգլերենի ժամանակները սովորելու համար կարող ենք օգտվել համացանցից, որտեղ կան բազմաթիվ օգտակար հավելվածներ, անհրաժեշտ նյութեր լեզվի հաջող ուսուցման համար:

Այսպիսով՝ միանգամայն հնարավոր է տիրապետել անգլերենի ժամանակներին : Դա անելու համար պարզապես անհրաժեշտ է հասկանալ դրանց ճիշտ իմաստը, որից հետո կարող ենք անմիջապես սկսել գործնականում կիրառել:

Գլխավորը չհուսահատվելն է, եթե ինչ-որ դժվարություններ առաջանան, որոնց անպայման կհանդիպեք ճանապարհին, ջանք գործադրեք, և ամեն ինչ անպայման կստացվի:

Գլուխ 2.

Անգլերենի ժամանակաձևերի ուսուցման հիմնական դժվարությունները

Անգլերենի ժամանակաձևերն ուսումնասիրելիս պարզ է դառնում, որ դրանց կիրառման կանոնների մասին շատ նոր տեղեկություններ դժվարացնում են հասկանալը: ճիշտ ֆերականական ձև ընտրելը հեշտ չէ, քանի որ պետք է հաշվի առնել համատեքստն ու իրավիճակը:

Ծանոթանալով նոր ժամանակին՝ սովորողը ավելի լավ է այս ժամանակը թարգմանի հայերեն՝ հասկանալու համար ասվածի իմաստը:

Սովորողները սովորաբար կենտրոնանում են ժամանակի օգտագործման մեկ ընդհանուր կանոնի վրա՝ անտեսելով դրա օգտագործման դեպքերի բազմազանությունը:

Present Simple (կամ ներկա անորոշ) ձևը նկարագրում է սովորական, կրկնվող գործողություններ: Մինչդեռ Present Continuous (կամ ներկա շարունակական) ձևն օգտագործվում է արտահայտելու գործողություն, որը տեղի է ունեցել մինչ այժմ և դեռ չի ավարտվել: Սովորողի համար դժվար է հասկանալ ներկա ժամանակի օգտագործման տարբերությունը, քանի որ հայերենում նման տարբերություն չկա:

Հարկ է նշել, որ շարունակական գործողությունը գործողություն է, որը տեղի է ունենում խոսքի պահին. գործողություն, որը մենք կարող ենք դիտել մեր սեփական աչքերով և նույնիսկ ֆիքսել տեսախցիկով:

Շարունակական ձևն արտահայտում է նաև ապագա ժամանակը, եթե կա նախապես պլանավորված գործողություն: Սա այլ մարդկանց հետ պայմանավորվածություն է: Այս գործողությունն իրականում հնարավոր է իրականացնել: Օրինակ՝ «Ես այսօր հանդիպում եմ Բորիսի հետ»: "I'm meeting Boris today".

Կատարյալ բայի ձևերը ցույց են տալիս մի գործողություն, որը տեղի է ունեցել անցյալում, բայց չի ասում, թե կոնկրետ երբ: Այսինքն՝ մեզ չի հետաքրքրում, թե երբ է կատարվել այս գործողությունը, կարևորն այն է, որ այն կատարվել է (կամ չի կատարվել): Մենք մտածում ենք արդյունքի մասին ժամանակի որոշակի կետում: Ժամանակի այս կետը կարող է լինել կամ ներկայում (Present Perfect), կամ անցյալում (Past Perfect) և ապագայում (Future Perfect)՝ կախված նրանից, թե որ ժամանակի մասին է խոսքը: "I have failed my entrance exam". (Ես ձախողվել եմ ընդունելության քննությունը:): Գործողությունն արդեն տեղի է ունեցել, բայց այժմ դրա արդյունքը կարևոր է, քանի որ ես չեմ կարող սովորել իմ սիրելի համալսարանում (կամ հիմա պետք է փոխեմ մասնագիտությունս, կամ նորից նստեմ՝ պատրաստվելու նոր քննություններին):

Մայրենիի համար Present Perfect-ը նույնպես անհասկանալի է, քանի որ գործողությունն արդեն տեղի է ունեցել և վերաբերում է անցյալին, բայց միևնույն ժամանակ այս գործողությունը վերաբերում է նաև ներկային:

Ներկա վաղակատարին հաճախ տարակուսում է այն փաստը, որ մի կողմից գործողությունն արդեն ավարտված է, այսինքն՝ վերաբերում է անցյալին, իսկ մյուս կողմից՝ արդիական է տվյալ պահին, այսինքն՝ վերաբերում է ներկային՝ "I have broken this vase." - «Ես կոտրել եմ այս ծաղկամանը»: Մտղկամանը նախկինում կոտրվել է, բայց հիմա չկա. այս երկու իմաստներն էլ արտահայտվում են միաժամանակ, և հենց այս իմաստների համակցությունն է դրված առաջին պլանում: Հայերենում հարակատար դերբայը (կոտրված») կարող է լինել միայն անցյալ ժամանակով, ուստի «արդյունքը» և ներկա ժամանակի համադրությունը մեկ բայական ձևով անհնար է: Հայերենում դա ըմբռնելը բավականին դժվար է: Նրա համար բնական է անցյալում կատարված բոլոր գործողությունները փոխկապակցել բայի անցյալ ժամանակի հետ, բայց ոչ ներկայի հետ:

Ինչպես արդեն նշվեց, չավագանց դժվար է ընկալել վաղակատարը՝ օգտագործելով մեկ ունիվերսալ բանալի, և նույնիսկ ավելի դժվար է այն նիշտ օգտագործել: Շատ հաճախ դժվարություններ են առաջանում Past Simple-ի և Present Perfect-ի միջև ընտրություն կատարելիս:

Եկեք անդրադառնանք այն հիմնական պատճառներին, որոնց պատճառով բրիտանացիներն ամենից հաճախ նվազեցնում են այս ձևի օգտագործումը: Այսպիսով՝ նրանք հաճախ անվանում են երկու պատճառ, թե ինչու դուք պետք է օգտագործեք Present Perfect-ը, և ոչ թե Past Simple-ը: Առաջին պատճառով պետք է հաշվի առնել գործողության ավարտը, երկրորդի համաձայն՝ ժամկետի ավարտը կամ անավարտությունը:

Ինչպես արդեն նշվեց, Present Perfect-ն օգտագործվում է գործողություններ նշելու համար, որոնց արդյունքը տվյալ պահին կարևոր է:

Օրինակ. "Somebody has stolen my car". Այս գործողությունը անցյալում է, բայց դրա արդյունքն այն է, որ ես պետք է ֆայլեմ:

Փաստն այն է, որ իրենք՝ բրիտանացիները, հաճախ չեն խոսում «արդյունքի» մասին, այլ ավելի շուտ խոսում են «հետևանքների» մասին. «գործողությունն ունի ներկա արդյունք»: Իսկ ո՞րն է լսելու տեսողական «արդյունքը»: Դա կարող է լինել հույզեր, վեճեր, մեզ վրա կարող է ազդեցություն ունենալ երաժշտությունը և այլն:

Ընտրելով Past Simple-ի և Present Perfect-ի միջև՝ մենք հաշվի չենք առնում բուն գործողության ամբողջականությունը, այլ այն ժամանակահատվածի ամբողջականությունը, երբ այս գործողությունը կատարվել է :

Past Simple գործողությունը մի բան է, որը տեղի է ունեցել ավարտված ժամանակահատվածում: Մինչդեռ Present Perfect-ը մի բան է, որը տեղի է ունեցել անավարտ (unfinished) ժամանակահատվածում: Օրինակ՝ "Yesterday I visited my son". «Երեկ»-ը լրացված ժամանակաշրջան է, ուստի մենք օգտագործում ենք Past Simple-ը:

"Today I have visited my son". Այսօր անավարտ ժամանակաշրջան է, ուստի մենք օգտագործում ենք Present Perfect-ը:

Շատ հաճախ նախադասությունները ժամանակահատված ցույց չեն տալիս, հետո հենց բայական ձևով ենք ցույց տալիս՝ ժամանակահատված ավարտվել է, թե ոչ:

"I wrote a lot of poems". Օգտագործելով Past Simple-ը, մենք ցույց ենք տալիս, որ այն ժամանակաշրջանը, երբ մենք կատարել ենք գործողությունը, արդեն ավարտվել է: Ամենայն հավանականությամբ, ես այլևս բանաստեղծություն չեմ գրի:

"I have written a lot of poems". Մինչ օրս շատ բանաստեղծություններ եմ գրել, գուցե ավելին էլ գրեմ: Գործողության ժամկետը դեռ չի ավարտվել: Երևի ապագայում կշարունակեմ պոեզիա գրել:

Անգլերեն սովորող սկսնակները չեն հիշում to be (am/ is/ are) բայը հաստատական նախադասության մեջ: Օրինակ՝ «I am hungry», «They are at the cinema now»: Չպետք է մոռանալ, որ բայը միշտ առկա է նախադասության մեջ, երբ մենք խոսում ենք անգլերեն:

Եթե անհրաժեշտ է ասել, թե ով եմ դուք (անունով կամ մասնագիտությամբ), ապա օգտագործում ենք " to be "բայը: Օրինակ՝ «She is a teacher»: Եթե ասեմք, թե որտեղ ենք, օրինակ, "We are at school" եթե մատնանշենք, թե ինչպիսի անձնավորություն է, օրինակ՝ "He is handsome".

Սովորողները մոռանում են օգտագործել do/does օժանդակ բայը Present Simple-ի հարցական և ժխտական նախադասությունների մեջ:

Պետք է իմանաք, որ թեև Present Simple-ում օժանդակ բայը հաստատական նախադասության մեջ չի դրվում, այն միշտ անհրաժեշտ է ժխտական և հարցական նախադասություններում: Այն բացակայում է միայն մոզալ բայերով նախադասություններում:

Պետք է հիշել, որ անգլերեն նախադասության մեջ բառերի դասավորությունը շատ կարևոր է: Հայերենում նախադասության մեջ բավական է փոխել ինտոնացիան, կետադրական նշանը, և նախադասությունը հաստատականից կդառնա հարցական: Անգլերեն նախադասության մեջ դեռ պետք է փոխենք բառերի կարգը: Ընդհանուր հարցում առաջին հերթին գալիս է օժանդակ բայը, որին հաջորդում է ենթական: Օրինակ՝ "Do you play football?". («Դու ֆուտբոլ խաղո՞ւմ ես»): Հարցական նախադասության մեջ բառային կարգը հետևյալն է՝ օժանդակ բայ (անել), ապա ենթակա (դու), ապա ստորոգյալ (խաղալ):

Հայերենում հնարավոր է փոխել նախադասության մեջ բառերի հերթականությունը, և դրանից իմաստը չի փոխվի: Կարելի է ասել «Ես սիրում եմ ծաղիկներ», «Ես ծաղիկներ եմ սիրում :», Անգլերենում կա միայն մեկ ճիշտ տարբերակ՝ «I love flowers»: Ենթական միշտ առաջին տեղում է, իսկ ստորոգյալը՝ երկրորդ:

Անգլերենի ֆերականության համար հնարավոր է միայն նախադասության կառուցման նման համակարգ (ենթակա, ստորոգյալ, նախադասության այլ անդամներ):

Եթե ցանկանում եմ զարգացնել նախադասություններ կառուցելու հմտությունները, ապա պետք է կատարեմ ֆերականական վարժություններ՝ նախադասությունները հայերենից անգլերեն թարգմանելու և հակառակը: Շատ գործնական վարժություններ կօգնեն ընտելանալ անգլերենի ֆերականության առանձնահատկություններին: Սխալներ լինում են Present Simple-ում, երբ սովորողը դերանուններից և գոյականներից հետո չի դնում -s / -es վերջածանցը երբորդ դեմքով, եզակի թվով: Հաճախ սովորողը, ով սկսում է անգլերեն սովորել, մոռանում է այս վերջածանցի մասին, երբ նրա ուշադրությունը կենտրոնանում է այն բանի վրա, թե կոնկրետ ինչ է ուզում ասել: Նման սխալից խուսափելու համար պետք է դանդաղ խոսել՝ սկզբում ավելի շատ ուշադրություն դարձնելով «accuracy» (ֆերականական ճիշտությանը), քան «fluency» (սահունությանը): Աստիճանաբար կզարգանա սահունությունը, և ֆերականական ձևավորումը չի կորչի:

Պետք է հիշել, որ եթե նախադասության առաջին մասը անցյալ ժամանակով է, ապա երկրորդ մասը չի կարող ներկա ժամանակով լինել, պետք է լինի անցյալ ժամանակով:

Ուղիղ խոսքը անուղղակի խոսքի վերափոխելիս, եթե հիմնական նախադասությունում բայը անցյալ ժամանակով է, ապա ստորադաս նախադասության բայը փոխում է ժամանակը: Լինում են դեպքեր, երբ ստորադաս նախադասության բայը չենք փոխում: Պետք է հիշել, որ մոդալ բայերը (must, should, ought,) մնում են անփոփոխ անուղղակի խոսքում: Անուղղակի խոսքում, եթե մենք խոսում ենք հայտնի փաստերի մասին, բայը դրվում է ներկա ժամանակով: Օրինակ՝ «Նա ինձ ասաց, որ ջուրը եռում է 100 C-ում» (She told me that water boils at 100 C.):

Կարևոր է հասկանալ, որ իրականում կան բազմաթիվ դեպքեր, երբ ժամանակային տարբերությունները չեն համապատասխանում մայրենի լեզվին: Օրինակ՝ ժամանակակից ամերիկացին ներկա շարունակականը շատ «ընդլայնված» է հասկանում: «Ես աշխատում եմ այս գործարանում» արտահայտությունը նա կնայնորտեր արտահայտել Continuous-ի միջոցով, չնայած բրիտանական ֆերականությունը կընտրեր Simple-ը: Բայց երկու տարբերակներն էլ հնարավոր են ու հասկանալի:

Այսպիսով՝ անգլերեն ժամանակաձևերը ուսումնասիրելիս սովորողը բախվում է բազմաթիվ դժվարությունների: Ամենակարևոր դժվարությունը անգլերեն սովորելու մոտիվացիան է: Ուսուցման գործընթացում ուսուցիչը պետք է կենտրոնանա ուսանողների անհատականության զարգացման, նրանց հանաչողական և ստեղծագործական կարողությունների, ինչպես նաև սովորողների մոտ անձնական խորը մոտիվացիայի ձևավորման վրա, **խթանի** կրթության ստանալու **ցանկությունը**: Հաջորդ դժվարությունը կիրառելն է: Մենք հաճախ ենք հանդիպում մի իրավիճակի, երբ սովորողը ասում է, որ սովորել է կանոնները, բայց չի կարողանում կիրառել: Այդ իսկ պատճառով թեման բացատրելուց հետո, սովորողներին հանձնարարում եմ կազմել նախադասություններ կամ երկխոսություններ՝ կիրառելով համապատասխան ժամանակաձևերը: Հաղորդակցվելը նույնպես խնդիր է, որը նվազեցնում է անգլերեն լեզուն սովորելու հետաքրքրությունները: Այս խնդիրը լուծելու համար սովորողին պետք է ներկայացնել իրավիճակներ՝

լսել և կարողանալ պատասխանել տրված հարցերին: Խնդիրներից մեկը սխալներ թույլ տալն է, որը վախ է առաջացնում հաղորդակցվելիս, բանավոր խոսքը զարգացնելիս, բայց դժվարությունները հնարավոր է հաղթահարել, եթե փորձառու ուսուցիչը օգնի:

Եզրակացություն

Առանց անգլերենի, որն աշխարհագրորեն ամենատարածված լեզուն է աշխարհում, հնարավոր չէ պատկերացնել միջազգային հաղորդակցությունը, գործնական և մշակութային հարաբերությունները: Ունենալով որոշակի գիտելիքներ՝ սովորողը կ կարողանա կարգալ և հասկանալ տեքստը, բանավոր գրույց վարել առօրյա թեմայի շուրջ: Ինչ վերաբերում է անգլերենի մասնագիտական նպատակներով դասավանդմանը, ապա նպատակահարմար է սովորողի ուժադրությունը բևեռել այնպիսի բերականական և լեզվական կառույցների վրա, որոնց գործածությունը առավել

հանախ է նկատվում տեխստերում և առանց որոնց տեխստերի ըմբռնումը բավական դժվարանում է: Օրինակ՝ ֆերականությունից առանձնապես ուշադրություն պետք է դարձնել ժամանակաձևերի ուսուցմանը, քանի որ ժամանակաձևերը որոշակի դժվարություն են ներկայացնում: Ուստի դրանց ուսուցումը պետք է տարվի շարունակական և խիստ հետևողականորեն:

Ժամանակաձևերի ամրապնդմանն ու վարժանքին զուգահեռ ընթերցանության ընթացքում կազմակերպվում է այդ ժամանակաձևերի կիրառումը բանավոր խոսքում:

Ժամանակաձևերի ամրապնդումը կատարվում է վարժությունների միջոցով, որոնք սովորեցնում են ինքնուրույն կիրառել վերահիշյալ ժամանակաձևերը:

Ժամանակաձևերի ուսուցումը կարելի է իրականացնել վարժությունների և թեստերի միջոցով, որոնց նպատակն է սովորեցնել.

1. տվյալ ժամանակաձևերի խմաստը

2. տվյալ ժամանակաձևերի կառուցվածքը

3. արտասանական առանձնահատկությունները՝ որպես խոսքային գործունեության օղակ:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Forward 2/ M. Verbitskaya [et al.]: Դասագիրք ուսումնական հաստատությունների ուսանողների համար: Հրատարակչություն Ventana-Graf, 2015 թ. 95 է
2. Spotlight 2. V. Evans [et al.]: Դասագիրք հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների ուսանողների համար: Պրոսվեչենիե հրատարակչություն, 2011 թ. 148 էջ.
3. Բոչարովա Ե. Օտար լեզվի դասավանդման ակտուալ խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները: 2015. URL՝ <http://www.nsportal.ru/shkola/inostrannye-yazyki/angliiskiy-yazyk/library/2017/06/05/aktualnye-problem-y-prepodavaniya> (մուտքի ամսաթիվը՝ 06/05/2017):
4. Աբդրաշիտովա Ն.Տ., Լյուսչևա Լ.Վ. Դպրոցում և համալսարանում օտար լեզուների և մշակույթների դասավանդման արդի խնդիրներ. URL՝ http://www.conference.osu.ru/assets/files/conf_info/conf2 (մուտքի ամսաթիվը՝ 06/05/2017):

5. Աստվածատրյան Մ. Գ. ,,Օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկա”